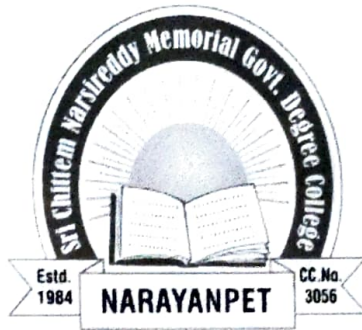

**SRI CHITTEM NARSI REDDY MEMORIAL
GOVT. DEGREE COLLEGE .
NARAYANPET DIST-509120
3056**

**DEPT. OF TELUGU
STUDENT STUDY PROJECT
RECORD**

SCNM GOVERNMENT DEGREE COLLEGE, NARAYANPET-509210

STUDENT STUDY PROJECT

GROUP : B.Com (A) 2nd year e/m.
 NAME OF THE DEPARTMENT : Telugu.

ACADEMIC YEAR : 2022-2023.

S.No	Study Project Title	Name of the Guide	Name of the Student	Submission Date	Remarks
1.	సాహిత్య పాఠాభ్యాసము ద్వారా చరిత్ర	పి. వివేకాచారి.	బి. కృష్ణారావు. ఎ. సుధాకర్. ఎం. సీత జ్యోతి కె. లక్ష్మణ్ కుమార్.	05-4-2023	

 Signature of the Guide

 Dept. of HOD

 PRINCIPAL
 Sri Chittam Narsireddy
 Memorial Govt. Degree College
 NARAYANPET - 509 210
 N.T. Dist. T.S.

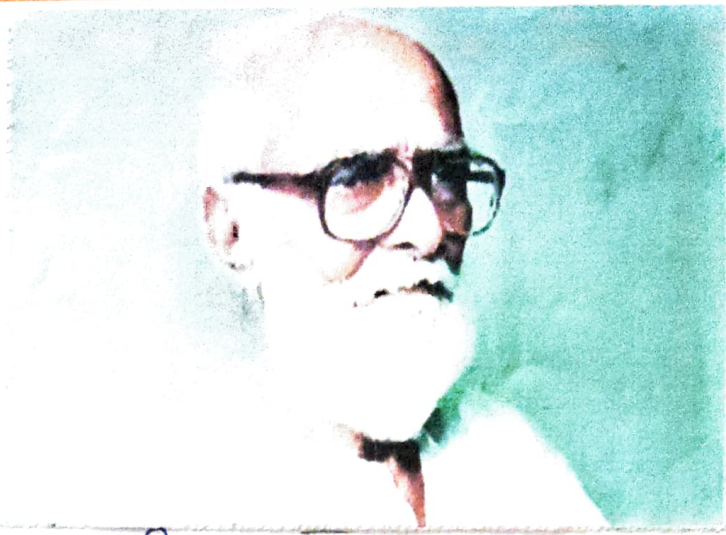
ತೆಲುಗು ಹರಿಕಲ್ಪನಾ ಹಳೆ - 2022 - 2023

೧) ಪಟ್ಟಣ ನಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡವಳಿ ಹುಡುಗ್ಗೆ
ಜಿಗ್ರೆ ಕಳಾಸಾಲ - ನಾರಾಯಣಪುಟ

- 509210.

ಲಿಂಕಂ :- ಕಾಣ್ಕೆ ನಾರಾಯಣಪುಟ ಜಿಗ್ರೆ ಪಂಚಾಯತ್

<u>ಕ್ರ. ಸಂ.</u>	<u>ಅಧ್ಯಕ್ಷಿ ಹೆಸರು</u>	<u>ವಾಕ್ ಟಿಕೆಟ್ ನಂಟು</u>
1	ಬಿ. ಕಾವೇರಿ	210330564051005
2	ಬಿ. ಸ್ವಾಮಿ	210330564051092
3	ಯಮ. ಗಿರಿ	210330564051061
4	ಬಿ. ಅಶ್ವಿನಿ	210330564051032
5	ಕೆ. ಅನಿಲ್ ಕುಮಾರ್	210330564051034.
6		

డాక్టర్ డాక్టర్ నారాయణరావు

ప్రబోధవి రఘువీర నారాయణ్ లక్ష్మీకాంత్ (శ్రీనివాసరాం
 రాజు "డాక్టర్ సుప్రసిద్ధులు 9, 1914-నవంబరు 13, 2002)
 డాక్టర్ నారాయణరావు లేదా డాక్టర్ కేదా డాక్టర్"గా
 గుపతించారు. అతను తెలంగాణ ప్రజల ప్రతి ఉద్యమం
 యొక్క ప్రతినిధిగా క్రాంతియాచారకుడైతేడు. అతను రాజకీయ
 సాంఘిక చైతన్యాల సమాహారం. కవిత్వం ద్రాసిన ప్రబోధవి
 హాస్యకలపిగిన ప్రజల మనో. ఉద్యమం సమీప ప్రబోధవి.
 మొత్తంగా తెలంగాణ చివరి చలనశిల డాక్టర్. ప్రజ్ఞ, ప్రజ్ఞ,
 బావులు ఇటుండా బలకంఠా తెలంగాణ క్రిచ్చిన మహనీయుడు,
 ప్రణాళికుడు డాక్టర్. నిజాం దమన నోటికి, నిరంతుకల్యాణికి,
 అరాచక పాలనకి వ్యతిరేకంగా అతను తన కలం ఎల్లప్పుడు.
 అతను స్వీకంత్రిసమరయోధుడు, తెలంగాణ
 ఉద్యమకారుడు. అతను 1992లో భారతదేశ రెండవ
 అత్యున్నత పౌర పురస్కారం పద్మవిభూషణ్ పొందాడు.
 అతని చిన్నదిరాన్ని తెలంగాణ ప్రభుత్వం తెలంగాణ

ఇలా విశేషంగా చీసి గారవించింది.

బీబీల విశేషాలు

బీబీలూర్ బిల్లా అనే రట్టివాళ్ళి గ్రామాలి ఉన్నాయి.

అతని ఉల్ల రమాబాయిమ్మ, తన్నదిగుల ఇదవరుడు. అండ్రి
కొల్లొ రంగారావు మహారాజ్జీయండు.

కొల్లొ తేలగు, ఉర్దూ, హిందీ, మరాఠీ, తన్నురు, ఇంగ్లీషు భాషల్లో
రచుటగా ప్రఖ్యాతిగానాడు. రాజకీయ వ్యంగ్య కవిత్యం

అయడంలా కొల్లొ దిట్ట. నా గొడువ పేరిట సమ కాలిన
సామాజిక సమస్యలపై నిర్మోహమాటంగా, నిత చ్చిగా,

కటవుగా స్పందిస్తూ పాటలపై అక్షరాయుధాలను సంధించి
ప్రబంధవేగా క్రింగుచునాడు. తలంగాణ ప్రజల ఆర్తి, ఆవేదన,

ఆగ్రహం అతను గేయాల్లో రూపు కడరాయి. బీబీలూర్ నుండి
వరుగలే బిల్లాకు తరలవచ్చిన కొల్లొ కుటుంబం ముడికొండలో

సీరవపించి. ప్రాథమిక విద్యానంతరం వైదరాబాదు పాఠశాలల్లోని

చేమహల్ న్యాయపాఠశాలలో కొండకాలం చదివిన కొల్లొ, అటు తరువాత

సిట్ బిల్లా కాలేజీలోనూ, హనుకొండలోని కొండకాలం చదివిన కొల్లొ, కాలేజీయేట్

ఉన్నత పాఠశాలలోనూ చదువు కొనసాగించి మేటరిక్యుల్లోను పూర్తిచేశాడు. 1939 లో వైదరాబాదులో ఉన్నత

న్యాయస్థానానికి అనుభంధంగా ఉన్న న్యాయ కళాశాల నుండి న్యాయశాస్త్రంలా పట్ట పొందాడు. 1930నుండి

అల్లంజి గంధాలయోధ్యమంజరి ఎంజీ చురుగ్గా పాల్గొన్నాడు.

అల్లంజి గంధాలయోధ్యమంజరి

అల్లంజి బస్టింగ్ అయిన అయిదారు నెలలకే రుమానారముగా దునికొక-
దంజీ అన్న అమ్మగా మారి తమ్ముడు అల్లంజిని పెంచి
పెద్దచేసాడు. అతని అన్న అల్లంజి రామేశ్వరరావు ఉర్దూ కవి,
తమ్ముడికన్న అన్న తిరు సంవత్సరాలు పెద్ద. అల్లంజి
రామేశ్వరరావు షాద్ పేరుతో ఉర్దూ కవిత్వం రాసాడు. తమ్ముడి
ప్రేమకవితావ్రేవణను వల్ల అతని ప్రతిభ వెనకబడిపోయినా
అల్లంజి అన్యోన్యంగా బలితారు. న్యాయం సాస్త్రం చదివుంటే
అల్లంజి వినాదూ రూపాయి సంపాదించకపోయినా అతని ఇల్లు
గడుపుతూ వచ్చాడు. ఒకవిధంగా తండ్రి తల్లి తండ్రిలా
సోకంటూ వచ్చాడు. 1996లో రామేశ్వరరావు చనిపోయినప్పుడు,
నేను నా ఆరవయేట మా అన్న భుజాల మెదికైకనాను,
అతను మరణించేదాకా చిగలేదు. నేను అతను భుజాల మెదికై
ఎక్కడం గొప్పతాడు. 70 ఏళ్ళ వరకూ అతను నన్ను
దించటంబా తండ్రం గొప్ప అన్నాడు.

రాజకీయ జీవితం

అతను ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి సభ్యునిగా 1958 నుండి
1960 వరకు పని చేసాడు. కుడిళ్ళ వి పార్టీకి చెందని స్వంతంత
సభ్యుడిగా ఉన్నాడు. అతను ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్

వ్యవస్థాపక సభ్యుడు. ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీలో సభ్యుడు. అతను తెలుగు భాష రచయితల సంఘం అధ్యక్షునిగా కూడా పనిచేశారు. 1977లో సత్తుపల్లి (శివసాగర్ జిల్లా) నుండి స్వంతంగా అభ్యర్థిగా నాటి **ముచ్చిమంట** బేతం వెంకటరాయ వై. సోలె చేసాడు కానీ ఓడిపోయాడు.

పురస్కారాలు, గౌరవాలు

- * 1992 లో పద్మవిభూషణ్ - భారత రెండవ అత్యున్నత పౌర పురస్కారం
- * 1972లో అమవత్ర పురస్కారం.
- * 1968లో జీవన గీత రచనకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంచే అనువాద పురస్కారం.
- * బూర్గుల రామకృష్ణారావు మెమోరియల్ మొదటి పురస్కారం
- * ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వంచే 1981లో సహకారం
- * "ప్రజాకవి" బిరుదు
- * ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అనేక సాహితీ సంఘాలచే సభ్యునిగా
- * రామనేని ఘోషాచార్య అవార్డు
- * గాపిచర్ల ఘోషాచార్య అవార్డు
- * కౌటలయ విశ్వవిద్యాలయం, వరంగల్ వారు 1992 లో
- * దాతలకేట ప్రధానం చేసారు.
- * 1996లో సుప్రదయ సాహితీ విశాఖ వారి సురజాప అవార్డు
- * 1996లో కళసాగర్ మద్రాస్ వారి విశ్వ పురస్కారం.

...భూమి! భూమి! భూమి!!!

1943 లోనే అతను కథల్ని "కాళిదాస కథలు" పేరుతో అప్పట్లో
...దానసులకి తిండ్రి పబ్లిషింగ్ కంపెనీకి చెందిన ఆనాగండ్ల
...నంబ్బ లీన పబ్లిషింగ్ కంపెనీగా ప్రచురించింది.

తెలంగాణా వాదం

* నీటిని ఆగ్రహారానికి కాళిదాసి వేరుగలే నగర బహిష్కారం
...చేసింది. కాళిదాసి మూలం తిండ్రిగా అందిన భావంతో అప్పట్లో
...చేసింది. 1939 ల, 1943 ల రెండూనూ శ్రీలక్ష్మి వేదాంతాల్ని
* తిండ్రి ప్రెస్ విచ్చేడినప్పుడు పాపంవల్ల సమాచారంతో

...అని తెలంగాణా ప్రత్యేక సూచిక వేలవదిగా వినోలాంధ్ర
...కాలాని అన్నిటూ తెలంగాణాకు చేరుకున్న అన్నిటాన్ని
...కొనసేస్తూ ప్రత్యేక తెలంగాణా కాలాని అన్నిటూ

* తిండ్రి చినసంఘం, తిండ్రి నూనూళ్ల పరిషత్తు, తిండ్రి సహాయక
...తెలంగాణ రచయితల సంఘం సంస్థల నిరాశ్రయాలకి కాళిదాసి
...భాగం ఉంది.

* పి.వి. నరసింహారావు లాంటి ఎందరికీ అతను సహాయ్యులు,
...సహకారులుగా ఉన్నారనం. చేశాడు.

* వినోలాంధ్ర సమస్యలు గమనించి అతను 1969 లో ప్రత్యేక
...తెలంగాణ ఉచ్చాసాలకి కారణం.

* అన్ని సందర్భాలల్లా అసలు సత్యాలనే తెలంగాణావాదిగా
...చేసేవాడు.

SCNM GOVERNMENT DEGREE COLLEGE, NARAYANPET-509210
STUDENT STUDY PROJECT

GROUP: BSC B20-FLM
 NAME OF THE DEPARTMENT: Telugu

ACADEMIC YEAR: 2022-2023

S.No	Study Project Title	Name of the Guide	Name of the Student	Submission Date	Remarks
1)	పాఠశాల సాహిత్యం		→ K. Arkhita 230330564451031 → B. Jyothi 230330564451012 → T. Radha 230330564452017 → S. Radhika 230330564452014 → B. prakruthi 230330564451008	09-09-23	

 Signature of the Guide

 Dept. of HOD

 PRINCIPAL
 Dr. P. Reddy
 Memorial Govt. Degree College
 NARAYANPET-509210
 Narayanpet Dist. T.S.

తెలుగు పఠశాల

శ్రీ చిట్టె నర్సిరాజు సోలంక డిప్యూటీ డి.ఎం. కల్యాణం

నారాయణపేట - 509210

అంశము :- బతుకమ్మ

క్ర.సం.	అమ్మాయి పేరు	మొత్తం టికెట్ నంబర్
1	K. Akhila	230330564451031
2	B. Jyothi	230330564451012
3	T. Radha	230330564452017
4	S. Radhika	230330564452014
5	B. prakruthi	230330564451008

K. Akhila

BZC-1st year EIM

230330564451031

బతుకమ్మ పండుగ

తెలంగాణ పేరు చెప్పుకొన్నా గుర్తుకువచ్చే పండుగ బతుకమ్మ. ఇది పూలబోతర. "స్వేయియర్" తొడిమ "ఆర్జీయర్" నెలలకి వచ్చే "అక్షయంపమద్ధ" "సాక్షిణి" ఎందుకొన్ని అంబోది అనిబల తరకు అనుకో గొరున బతుకమ్మను పూలతో వేరుస్తూ భయం పండుగ. తెలంగాణకు మాత్రమే సంబంధించిన పండుగ.

పండుగ వరికల

బతుకమ్మ :-

పండుగ వరికల చరిత్ర ఉన్న ఈ పండుగ ఎన్నడూ కూడా ఆనాడ కథలున్నాయి. పండుగదే తమన భూమిలోకి వందమంది కుమారులు పుడతారు. వారిలో ఒకరు యుద్ధంలో మరణిస్తారు. బాల్యం తల్లిగత లక్ష్మివారి కుమార్తెవారి వారికి ఏ ఆడుబిడ్డ పుడతేది. పుట్టిన పుట్టిన పుట్టిన పుట్టిన బతుకమ్మ అని పేరు పెట్టి, నిండు సంతోషం బతుకమ్మని ఆ పండుగా ఆశీర్వాదిస్తారు.

* గునుగు, చానుంతి, అగడ చానుంతి, తంగెడు, కట్ల, పిట్టకూలి, ఎర - గన్నెరు, పచ్చగన్నెరు, రుణాక్ష, బొర, గుమడి, బంతి, ముద్దుబంతి వంటి రకరకాల పూవులను సేకరించి ఈయి రుగులుగా పేర్చి వైన పండుగ ముద్దును నింపి గొలిచేటాగా కలుస్తారు.

సద్దుల బతుకమ్మ :-

* పండుగ బతుకమ్మ, రెండు అనిబల ముందు సద్దుల బతుకమ్మను కుర్రాళ్ళింటారు. కలిసి కుటుంబ సభ్యులంతా ఇంట్లోనే ఉంటారు.

* బతుకమ్మను పెద్దగా వేరుకుంటారు. ఇతర బతుకమ్మ కట్టకుంటారు. ఆడుబిడ్డలను, బంధువులను పిలుచుకుంటారు.

* బొన్నపిండి, మక్కపిండి, బెల్లం, పసురపిండి, నొక్కలతో చేసిన మాలద, సత్తుపిండి, అనిసూయ, పసురపప్పు, బెల్లంతో సద్దులను తయారుచేస్తారు.

* చెరువు దగ్గర బతుకమ్మను కొలిచే వాళ్ళింటాని ఆటలను చెరువులోనే సాగనంపేతారు.

* మొరలలలికు నీటివరకు వెళ్ళి నీటిపై బతుకమ్మను కొలిచే మూలం చెరువులోకి వెళ్ళుటగా వదిలి బిత్తడి తాలూకాలోనే పక్కకు తీసిస్తారు.

తెలుగు ఆటలు :-

* తొమ్మిదివారిదలు తొమ్మిది వేళ్ళతో బతుకమ్మను కొలిచే తెలుస్తారు. తొమ్మిది రకం ఫలంవారాలను సమర్పిస్తారు.

* మొదటివారిదే మూడువేల ఆముత్యం (పెతెమును) అంటే పెద్దలకు బియ్యం బిత్తడినో బతుకమ్మను వేరుస్తారు.

* ఈవారిదే యాగిలపూల బతుకమ్మ అని పిలుస్తారు. ఈవారిదే పళ్ళెం, నువ్వులు, బెల్లం, చక్కెరకు ఫలంవారంగా వేరుతారు.

* రెండవవారిదే అయిదు బతుకమ్మ అంటారు. ఈవారిదే పళ్ళెం, బెల్లం, అయిదు వేసాడు చేస్తారు.

* మూడవవారిదే మూడువేల బతుకమ్మగా పిలుస్తారు. ఈవారిదే మూడువేల బెల్లం వేసాడు చేస్తారు.

* నాలుగవవారిదే నానబియ్యం, బిందవారిదే అల్ల బతుకమ్మ. ఆరవవారిదే అంకు బతుకమ్మ.

* ఈ ఆరవ వారిదే అయిదు అంటారు. ఈవారిదే ఎవరి బిత్తడిని అయిదు బతుకమ్మ వేరుతారు.

* ఏడవవారిదే వైవాయుల బతుకమ్మ అని ఎనిమిదవవారిదే వెన్నముద్దల బతుకమ్మగా పిలుస్తారు.

* తొమ్మిదివారిదే పద్మల బతుకమ్మగా పిలుస్తారు.

పద్య గాథలలో వాక్యాలలో ఉపమానాలు :-

కూనారి కేసాయి ఉదయాలకు కురిసి వస్తూనే, ఉదయాలకు
వారలకుట్ల కుసుమి ఉదయాలకు బంగారువేరుతులకు ఉదయాలకు
కాళ్ళు వస్తూనే ఉదయాలకు అన్నపట్టునాడు ఉదయాలకు
వారలకు నొక్కెచ్చి ఉదయాలకు కృష్ణులు వాసి ఉదయాలకు
వందలకు చెక్కెలు ఉదయాలకు ఏడువకు నొక్క ఉదయాలకు
కొద్దిగా బట్టులు ఉదయాలకు వెచ్చి నొక్కెలు ఉదయాలకు

మొగ్గలొలికులు ఉన్న ఉదయాలకు ఏ మానుగారు ఉదయాలకు
మానున్న పట్టులకు ఉదయాలకు మానుమాను ఉదయాలకు
నొక్కెలుగ నొక్కెలుగ ఉదయాలకు అట్టనకు ఉదయాలకు
పట్టి లొలికులు ఉన్న ఉదయాలకు ఏ అట్టనకు ఉదయాలకు

ఉపమాన జీవనం :-

శిరామందు యెరుగొట్టు ములగి
నీతా నొక్కెగట్టు ములగి
రేకులమందు నిరుగొట్టు ములగి
బొక్కె నొక్కెగట్టు ములగి . . .

పద్య బిరుదులను వాసి బిరుదులలో వచ్చేటట్టుగా :-

వివేచి పువ్వుగొట్టునొ గొరము ఏనొలు వొచ్చునొ గొరము
తొంగిడు పువ్వుగొట్టునొ గొరము తొంగిడు వొచ్చునొ గొరము...

